

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Terezy Bendové Schopnost sebezpoznání papouška šedého (*Psittacus erithacus*)

Práce má teoretickou část, zaměřenou na schopnost sebezpoznání u zvířat a především ptáků a empirickou část, kde se autorka snaží zjistit, jak papoušci šedí vnímají svůj obraz v zrcadle. Teoretická část je poměrně stručná, nicméně splňuje vytyčený cíl v tom, že podává přehled o dostupných studiích s tematikou vystavení různých skupin zvířat zrcadlu a zadruhé studií kognitivních schopností ptáků, které by mohly napovědět o úrovni sebezpoznání u ptačích druhů. Review je přehledné, v zásadě srozumitelné, používá větší množství správně citovaných zahraničních literárních zdrojů. Pokládám ho za dostačující pro úroveň bakalářské práce. Přesto by se dalo jistě ještě zlepšovat, například bych navrhovala (pro potřebu případné diplomové práce) více si nastudovat a pokusit se odlišit koncept sebezpoznání ve vztahu k úrovním vědomí popisovaným u jednotlivých skupin živočichů. Dále by bylo možné například vztah sebezpoznání a teorie myslí pojednat z pohledu více autorů a přístupů. Podobně by se dal více rozpracovat například vztah epizodické paměti a sebezpoznání. Současně ovšem musím ještě jednou zdůraznit, že takový rozbor již předpokládá poměrně značnou orientaci v problematice, těžko očekávatelnou od studenta bakalářské úrovně.

Empirická část popisuje krátkodobý a středně náročný experiment, který autorka provedla zcela samostatně a velmi pečlivě a zodpovědně. Podobně pečlivě probíhalo další zpracování videonahrávek a následné statistické zpracování. V práci jsou všechny výsledky podány velmi přehledně, detailně popsány a vysvětleny. Ačkoli interpretace výsledků nebyla vůbec jednoduchá, protože bohužel reakce na zrcadlo v této studii nedávají z hlediska pozorovatele jasný obraz o tom, co pro papoušky obraz znamená, autorce se povedlo vytěžit z daných výsledků maximum, což prokazuje kapitola Interpretace. V budoucnu by určitě bylo vhodné provést podobný pokus vícekrát, s různými neznámými papoušky a se změněným pořadím testování jednotlivých situací. Takto by se díky zvýšení počtu napozorovaných hodin a zvýšení reliability mohl celkový obrázek reakce papoušků šedých na zrcadlo ve srovnání s reakcí na známé a neznámé jedince vyostřit.

Práce, kterou Tereza Bendová odvedla a jejímž výsledkem je předkládaná bakalářská práce, byla velmi precizní, svědomitá a samostatná a vzhledem k tomu navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

Jitka Lindová